Nr. 193 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Poniedziałek 25 Sierpnia 1924.

Rok XLIII.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . . . 3·40 zł.
Z odnoszeniem . . . . . 3·60 „
Z przesyłką pocz. . . . 4·20 „
Za granicą . . . . 7·— „
Cena numeru 15 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 157.
Adres Administracji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 241.

NOWA REFORMA

...dziennie o godzinie 3 po południu

Oświadczenia rządowe w Paryżu i Berlinie

Co się stanie dnia 30 sierpnia 1924 r.

Kraków, 23 sierpnia.

Rozpoczął się szereg pamiętnych dni i przełomowych wypadków. Trzymajmy się porządku chronologicznego. A więc dnia 21 bm. niestrudzony Herriot po długiej przedpołudniowej naradzie gabinetowej, która zredagowała tekst bardzo obszernej deklaracji rządowej, pośpieszył już o godz. 3 popołudniu do Izby deputowanych celem odczytania tej deklaracji. Czytanie trwało prawie dwie godziny.

Premjer Herriot dał dokładny obraz przebiegu obrad konferencji londyńskiej, sięgając wstecz aż po dzień 9 lipca. Opisał obszernie trudności, które powstawały w ciągu konferencji, zaznaczając, że w chwili, gdy konferencji groziło niebezpieczeństwo rozbicia, uratowało ją jedynie przyjęcie zasady sądownictwa rozjemczego. Wielkie wrażenie wywołały następujące wywody Herriota: „Trzebaby rzeczywiście **bardzo wielkiej dozy optymizmu, ażeby można przypuścić, że Francja na przyszłość może liczyć na większość co do uchwał,** jak to naprzykład było z uchwałą o zajęciu wojskowem zagłębia Ruhr. Nie chcę tu przytaczać argumentów, które mogłyby obrazić tego lub tamtego sojusznika, ale proszę zastanowić się na chwilę, że **im bardziej oddalamy się od czasów wojennych, tem więcej zanika duch wojenny.** Narody mają swoje walki wewnętrzne i wzdragają się przed wzięciem na siebie odpowiedzialności w dziedzinie zagranicznej. — Francja może na tem tylko zyskać, jeżeli jej pretensje do odszkodowań na każdy wypadek zostaną zabezpieczone przez sąd rozjemczy, przewidziany na konferencji londyńskiej. Czy mamy oddawać się **złudzeniom i wywoływać nowe straszliwe rozczarowania, czy też mamy sobie zabezpieczyć rzeczy uchwytne“.**

Lewica oklaskiwała wywody Herriota, prawica i skrajna lewica milczały. Około godz. 5 popołudniu udał się Herriot do Senatu i odczytał w całości to samo oświadczenie. Nastąpiła krótka dyskusja nad pytaniem, jakie stanowisko ma zająć Senat. Jeden z republikańsko-lewicowych senatorów postawił wniosek, ażeby Senat zrezygnował z dyskusji i natychmiast uchwalił Herriotowi **votum zaufania. Ten wniosek na prośbę Herriota został cofnięty.** Uchwalono zamknąć dyskusję i podjąć obrady na drugi dzień.

Tymczasem podczas nieobecności Herriota toczyła się dyskusja w Izbie deputowanych, przerwana na krótki czas skutkiem hałaśliwych wystąpień komunistów w sprawie amnestji. — Prezydent Izby deputowanych zapytał, kiedy premjer odpowie na 14 zgłoszonych interpelacyj. Minister handlu odpowiedział, że rząd gotów jest każdej chwili do dania odpowiedzi. — Prezydent przerwał posiedzenie aż do powrotu Herriota z Senatu. Gdy Herriot zjawił się w Izbie o godz. ½8, rozpoczęła się ponowna dyskusja. Deputowany **Bokanowski** postawił wniosek o odroczenie dyskusji do wypowiedzenia się w tej sprawie obu komisyj. Herriot zwalczał wniosek dep. Bokanowskiego. Izba odrzuciła ten wniosek, poczem odroczyła dalsze obrady do dnia następnego.

Działo się to w czwartek, a więc zarówno Izba deputowanych jak Senat miały w piątek to jest wczoraj powziąć uchwały co do swojego stanowiska wobec Herriota i konferencji londyńskiej. Do chwili, gdy piszemy niniejszy artykuł, nie otrzymaliśmy wiadomości w tej sprawie. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Herriot otrzyma votum zaufania w obu Izbach.

Co się działo równocześnie w Berlinie? Oto dnia 21 bm. na posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych niemieckiego Reichstagu kanclerz Marx i minister spraw zagranicznych **Stresemann bardzo usilnie przestrzegali nacjonalistów niemieckich przed udaremnieniem planu Dawesa.** Dzień 30 bm. będzie epokowym w dziejach Niemiec. W dniu tym przedstawiciele wszystkich interesowanych mocarstw mają w Londynie na jednem jedynem posiedzeniu podpisać te dokumenty, które dotyczą się odnośnych państw.

Gdyby nacjonaliści niemieccy udaremnili przyjęcie planu Dawesa i związanych z nim przedłożeń rządowych, w takim razie nastąpiłoby opóźnienie o 2 miesiące wszystkich terminów. **Nastąpiłoby przedłużenie zarówno militarnej jak gospodarczej okupacji,** przedłużenie kontroli nad kopalniami węgla, przedłużenie francusko-belgijskiego regime'u kolejowego i kontraktów z „micum“ — słowem nastąpiłaby stagnacja w chwili najdonioślejszej, bo w chwili ekonomicznej kampanji jesiennej. Ale — jak wykazuje dr Feder w „Berliner Tageblat“ — liczenie na przedłużenie terminu podpisania dokumentów w Londynie **jest ze strony niemieckiej złudzeniem.** Wprawdzie komisja reparacyjna wedle uchwały londyńskiej ma prawo przedłużyć lub skrócić rozmaite terminy, ale to prawo komisji reparacyjnej wchodzi w życie dopiero po podpisaniu dokumentów w Londynie. Jeżeli Niemcy — powiada dr Feder — udaremnią plan Dawesa, w takim razie będą wolne od zobowiązań londyńskich, **jednakże państwa koalicyjne również będą od nich wolne i Francja odzyska swobodę działania.**

Takie jest położenie prawne — równie jasne, jak świadczące o doniosłości chwili. Co mówią nacjonaliści? Na posiedzeniu w dniu 21 bm. partja ta powzięła uchwałę, że i nadal zajmuje stanowisko odmowne wobec planu Dawesa. — Uchwała nie powiada jednakże wyraźnie, że nacjonaliści będą głosowali przeciwko deklaracji rządowej — a koła rządowe czerpią nadzieję, że nacjonaliści za pomocą taktyki parlamentarnej umożliwią przyjęcie planu Dawesa. Ważną jest okoliczność, że skrajnie nacjonalistyczna partja „Völkische“ (nie „Volksparteі“) oświadczyła się za przyjęciem uchwał londyńskich, co osłabia opozycję niemieckich nacjonalistów. Zresztą rozpoczęły się targi. Gabinet niemiecki widocznie dla pozyskania nacjonalistów uchwalił przedłożyć niezwłocznie parlamentowi projekt ustawy o cłach ochronnych, zwalczany silnie przez lewicę. Wreszcie zaważyć na szali może fakt, że komuniści z okupowanych obszarów niemieckich wywierają nacisk na posłów komunistycznych w Reichstagu, ażeby nie głosowali przeciwko rządowi dla odwrócenia od mas robotniczych katastrofy gospodarczej. — Gdyby komuniści tylko wstrzymali się od głosowania, opozycja nacjonalistów nie byłaby dla rządu szkodliwą.

O wczorajszem posiedzeniu Reichstagu przynosi telegram następujące szczegóły:

Komunista Katz postawił wniosek o **natychmiastowe rozpoczęcie dyskusji nad wnioskami komunistycznemi, które są ważniejsze niż oświadczenie rządowe.** Gdy kanclerz Marx wstąpił na trybunę, komuniści okrzykami i wrzawą **nie pozwolili mu mówić.** Posłowie komunistyczni domagali się wypuszczenia więźniów politycznych i amnestji. Prezydent Reichstagu bezskutecznie usiłował przywrócić porządek. Najbardziej krzyczący komunista, pos. Schwarz, został przywołany do porządku. Ponieważ mimo to nie uspokoił się, został wykluczony z dzisiejszego posiedzenia. Nie usłuchał on jednak wezwania prezydenta i nie opuścił sali, wobec czego przewodniczący przerwał posiedzenie na 5 minut. Gdy wznowiono posiedzenie, okazało się, że pos. Schwarz w dalszym ciągu znajduje się na sali. Prezydent wykluczył go wobec tego z 20 posiedzeń i przerwał posiedzenie do godz. 5 popołudniu. Po otwarciu posiedzenia o godz. 6.30 przewodniczący zakomunikował, że konwent senjorów aprobuje jego zarządzenie. Wobec tego, że poseł Schwarz także i teraz jeszcze nie opuścił sali, posiedzenie zostało odroczone do soboty godziny 10 rano.

W taki sposób skrajna prawica i skrajna lewica utrudniają rządowi jego akcję celem wydobycia Niemiec z chaosu politycznego i gospodarczego. Zbliża się przełomowy dzień 30 sierpnia. Koalicja może czekać, ale Niemcy muszą się śpieszyć. Nie powinny tracić ani jednego dnia.

—————oo—————

Herriot otrzyma votum zaufania w Izbie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. Dzisiejszy „Kurjer Warszawski“ zamieszcza następującą własną depeszę z Paryża: „**Heriot szczerością swoją rozbroił sporą liczbę wahających się w Izbie. Nie usiłował bronić pojedyńczych ustaw,** ale starał się przekonać, iż atmosfera w Londynie była taka, iż **osiągnięcie lepszych rezultatów absolutnie było wykluczone.** Należy się spodziewać, że **Herriot uzyska w Izbie votum zaufania.** Należy podkreślić rzecz ważną, że **obecnie opozycja nie posiada wybitnych sił.** — Strata mówców takich, jak Tardieu, Mandel, Daudet, Sangnier jest nie do zastąpienia. **Tem pewniejszy jest też wybór do Izby Millerande, którego kandydatura** po śmierci posła Paryża Ignace **będzie wkrótce oficjalnie ogłoszona.**

Bawarja za przyjęciem planu Dawesa

Berlin, 23 sierpnia (AW). Prasa umiarkowana podkreśla z wielkiem zadowoleniem fakt, że zarówno bawarska partja ludowa jak i niemiecka partja ludowa oświadczyły się za przyjęciem ustaw, zmierzających do wykonania paktu londyńskiego. Ustawy te, jak wiadomo, przeszły już w Radzie państwa, przyczem od głosowania wstrzymała się Turyngja, **przeciwko głosowały Prusy Wschodnie, Pomorze i obie Meklemburgje. Bawarja złożyła głos za przyjęciem ustaw,** wysuwając jedynie zastrzeżenie co do ustaw kolejowych.

Komuniści niemieccy za przyjęciem planu Dawesa

Berlin, 23 sierpnia (AW). Jak słychać, komuniści obszaru okupowanego wywierają presję na posłów komunistycznych w Reichstagu w tym duchu, by posłowie ci głosowali za przedłożeniami Dawesa i by usiłowali zapobiec **katastrofie gospodarczej i nędzy robotników** we wzmiankowanym obszarze, które im grozi w razie odrzucenia tych przedłożeń.

Dziś nie będzie awantur w Berlinie

Wiedeń, 23 sierpnia (PAT). „Arbeiter Zeitung“ donosi z kół socjalistycznych z Berlina, że panuje przekonanie, iż dzisiejsze posiedzenie Reichstagu odbędzie się spokojnie i że komuniści nie ponowią wczorajszych awantur.

—————oo—————

Krwawa walka z bandą dywersyjną

Zginął komisarz bolszewicki i trzech bandytów

Nowogródek, 23 sierpnia.

(PAT). Wskutek energicznych zarządzeń starosty nieświeskiego policja przy pomocy wojska **rozbiła bandę, ukrywającą się we wsi Nikolewszczyźnie powiatu nieświeskiego.** Banda przygotowywała szereg napadów dywersyjno-bandyckich. Na czele bandy stał **Bartosz, komisarz bolszewicki,** który zorganizował już wiele napadów dywersyjnych.

Bandyci, **obwarowani w stodole,** bronili się do ostatniego naboju. Wystrzelawszy naboje, **zaatakowali policję przy pomocy granatów ręcznych.** Walka trwała cztery godziny. Czterech **bandytów zabito, a trzech ujęto. Między zabitymi znajduje się Bartosz.** Z naszej strony zabity przodownik Anioł i ranny przodownik Korzon. Od granatów ręcznych, rzuconych przez bandytów, **spłonęła część wsi.** Energiczny pościg za pozostałymi bandydatami trwa nadal. Akcją kieruje komendant Sobieszczański. Policja i ułani zdobyli kulomiot i wiele karabinów i granatów ręcznych.

Warszawa, 23 sierpnia. W uzupełnieniu wiadomości **o napadzie na wieś Nikolewszczyznę** podają następujące szczegóły:

W chwili napadu **udało się zawiadomić komendanta policji nowogrodzkiej, Sobieszczańskiego,** który natychmiast wdrożył energiczną akcję. Policja i ułani **zdołali dopaść część bandytów jeszcze we wsi.** Otoczeni **bandyci** nie mogąc ratować się ucieczką, **zamknęli się w jednej ze stodół.** Rozpoczęło się **formalne oblężenie.** Atakujących policjantów i wojsko **przywitali bandyci gradem kul z karabinów ręcznych i maszynowych,** a następnie **zaczęli rzucać granaty ręczne;** powstał **pożar, który zniszczył 3 domy mieszkalne i wiele** zabudowań gospodarczych.

Po kilku godzinach walki, w czasie której 2-ch **przodowników policji zostało ciężko rannych, udało się zdobyć kryjówkę bandytów.** W kryjówce znaleziono **trupy 4-ech bandytów,** wśród nich komendanta bandy, komisarza bolszewickiego, **Bartosza** i jego zastępcę **Bartuna.** Obaj zabici dokonali już całego szeregu napadów dywersyjnych na nasze pogranicze. **Trzech bandytów ujęto żywcem,** wśród nich jednego żyda, mieszkańca **Baranowicz.** Ponadto zdobyto **karabiny maszynowe, karabiny ręczne i granaty.** Energiczny pościg za resztą banady trwa.

Ujęcie 8 jeńców z drugiej bandy

Warszawa, 23 sierpnia (AW). Według doniesień „Russ Press“ 20 sierpnia na pograniczu polsko-sowieckiem w pobliżu **Ratuszkowicz, posterunki bolszewickie rozpoczęły strzelaninę.** Ze strony polskiej przypuszczano, że jest to omyłka. Pokazało się jednak, że posterunki sowieckie **chciały odwrócić uwagę straży granicznej od bandy, która w sile kilkunastu ludzi usiłowała przekroczyć granicę. 8 bandytów udało się ująć, w tej liczbie jednego ranionego.** Bandyci usiłowali przekroczyć granicę koło wsi Turkowszczyzna.

Traktat między Francją a Jugosławją

Paryż, 23 sierpnia (AW). „Matin“ donosi z Belgradu, iż minister spraw zagranicznych, Marinkowicz odbył kilka konferencyj z francuskim posłem w Belgradzie w sprawie traktatu francusko-jugosłowiańskiego. **Podstawowemi punktami traktatu ma być utrzymanie status quo na półwyspie bałkańskim i w środkowej Europie,** a klauzule wojskowe traktatu będą w zasadzie te same, co w traktacie francusko-czeskim.

Drugi list Mac Donalda

Wiedeń, 23 sierpnia (PAT). „N. Fr. Presse“ donosi: Mac Donald wystosował drugi list do Herriota, w którym **ponownie wskazuje na potrzebę możliwie rychłego opróżnienia Zagłębia Ruhr.** Ten drugi list Mac Donalda nie będzie opublikowany.

Zamach na Radicza

Wedle wiadomości, które nadeszły do Belgradu, były oficer Konstantinowicz usiłował onegdaj **przebić bagnetem Radicza** na zgromadzeniu, na którem Radicz zdawał sprawę ze swych podróży za granicę. Zwolennicy Radicza **udaremnili zamach.** Konstantinowicz aresztowany oświadczył, że Radicza miał zabić na skutek **polecenia tajnego związku oficerów serbskich.**

Rewolucja w Afganistanie

Mimo optymistycznych depesz, które w Londynie ogłoszono urzędowo, wiadomem jest ze sprawozdań prywatnych, że **położenie w Afganistanie jest poważne. Akcja powstańców objęła cały Kabul.** Ponadto objawił się ruch rewolucyjny na północy i w pobliżu granicy Bucharay. W ubiegły piątek **garnizon w Kabulu zbuntował się.** Emirowi udało się w ostatniej chwili bunt zażegnać.

KAZIMIERZ SOSNOWSKI.

Z Żywieczyzny

Letniska i letnicy. — Sztuczne jezioro w przełomie Soły. — Ludność żywieckiego powiatu. — Stan jego uprzemysłowienia.

I.

Pod względem letniskowym nie odgrywa jeszcze Żywieczyzna tak donioslej roli, jakaby jej z powodu świetnych warunków klimatycznych i krajobrazowych przypaść powinna. — Ubiegło ją w tem Podhale z powodu cech wysokogórskich, ubiegła Sandecczyzna z powodu obfitości źródeł mineralnych. Przecież jednak powiaty bialski i żywiecki mają tyle piękna górskiego, tyle miejscowości, nadających się na zakładanie stacyj klimatycznych, że w niedalekiej przyszłości staną niezawodnie na poziomie godnym swych świetnych warunków.

Na razie jedna tylko B y s t r a za Bielskiem posiada przywileje stacji klimatycznej i szereg will, przez polskich i niemieckich letników zamieszkałych, oraz wspaniałe sanatorjum górniczo-robotnicze z rozległym parkiem, wzór godny naśladowania przez całą Polskę. Bystra jest jeszcze w stadjum tworzenia się; wykwintniejszym od niej jest pobliski C y g a ń s k i L a s, ożywiona letnia stolica, bielskich fabrykantów., tramwajem z miastem połączona. Po Bystrej największą frekwencję letników ma S z c z y r k, piękniejszy od niej co do położenia, między wspaniałe górskie ramiona wsunięty, lecz nie posiada jeszcze odpowiednich mieszkań. Pensjonat i willa pani Głoslowej, przepełnione są letnikami z różnych dzielnic Polski, reszta ich mieści się po domach górali, którzy w dobrze zrozumianym interesie, zaczynają się systemem willowym budować. Nie zwrócili jeszcze letnicy uwagi na głębiej od Szczyrku w górę wsuniętą, nad samą granicą śląską, na wysokości 800 m. n. p. m. (tej, co i Zakopane) położoną gminę ewangielicką S a l m o p o l, uroczą pod względem położenia i ciekawą pod względem obyczaju i ustroju, lecz co do komunikacji, od świata odbitą.

Obok Bystrej, Szczyrku, najwięcej danych na wyborną stację klimatyczną, ma R a y c z a nad Sołą, wieś czy miasteczko, ze stacją kolejową, pocztą, targami, kąpielami rzecznemi na miejscu, pod względem piękności położenia przez naturę uprzywilejowana. Kotlinka Rayczy, zewsząd w wieniec wyniosłych, lesistych gór ujęta, ma iście alpejskie powaby, przechadzki i wycieczki w najbliższą okolicę, przepiękne, jednak na przeszkodzie jej rozwoju stanęło sanatorjum gruźlicze, na jakie rząd austrjacki zamienił pałac ks. Lubomirskiego w latach wojennych. — Sanatorjum to, dotąd utrzymane, odstrasza od Rayczy letników. — Pobliskie Ujsoly i Złatna, obfitują jeszcze w istne morze lasów, a sąsiednia S ó l, z jedynem w Żywieczyźnie źródłem solankowem, lecz nieeksploatowanem, nie ma odpowiednich mieszkań dla większej liczby letników. Niema ich i pograniczny Z w a r d o ń, położony wysoko i znany z dworca kolejowego, jednego z najwyżej i najpiękniej położonych w Polsce.

Nieliczną liczbę letników ściąga jeszcze S u c h a, J e l e ś n i a, W ę g i e r s k a G ó r k a, M i l ó w k a, W i l k o w i c e, a po jednej i po kilka rodzin letniczych znajdzie się tu w każdej prawie wiosce. Kontyngent letników składa się przeważnie z rodzin mniej zamożnych, urzędniczych, nauczycielskich (po szkołach), które nie szukają komfortu i zabawy, lecz cichego a niekosztownego wytchnienia po rzetelnej całorocznej pracy. Stosunki aprowizacyjne są — mimo bliskości ośrodków przemysłowych — naogół dobre, komunikacyjnie świetne. Najgorzej przedstawia się sprawa mieszkaniowa, bo w szeregu wiosek, wciśniętych w doliny górskie, mających położenie i powietrze wspaniałe, jak trzy Międzybrodzia i dwa Kocierze w Beskidzie Małym, dwie Sopotnie, Korbielów, Koszarawa, Ujsoly, Rycerki i i. — trudno jest o znośne warunki mieszkaniowe.

Z większych tegorocznych skupień letniczych w Żywieczyźnie, zasługuje na wymienienie kolonja szkół powszechnych w szkole Sporyskiej, kolonja państw. gimnazjum żeńskiego w szkole w Świnnej, obóz harcerek w Szczyrku, obóz harcerstwa żydowskiego w Krzyżowej i obóz przysposobienia rezerw w Kamesznicy pod Milówką. Ostatni, pokaźny liczbą uczestników i rozległością obozowiska, choć ściągnął na siebie pewne zarzuty, przecież co do sprawności wojskowej i postępów ćwiczebnych, robi korzystne wrażenie.

Na specjalną uwagę zasługuje p r z e ł o m S o ł y między Żywcem a Porąbką pod Kętami. Prześlicznie w jego wnętrzu położone wioski: Tresna, Czerników i Międzybrodzia Żywieckie, Lipnickie i Kobiernickie, są skazane na częściową zagładę z powodu mającego tu powstać wielkiego sztucznego jeziora, kilka kilometrów długiego. Podana o tem przed niedawnym czasem wiadomość w dziennikach, nie okazała się — jak sądzono — zwyczajną kaczką. Prace nad urzeczywistnieniem tego projektu są w toku, choć z powodu przyznania przez rząd bardzo szczupłych kredytów, idą w nader powolnem tempie. Wykonawcą jego bowiem ma być nasz rząd, a nie żadne zagraniczne konsorcja. Dotychczas postawiono w Porębce gustowne wille dla inżynierów, baraki robotnicze w bocznej dolince Soły, most celem przerzucenia gościńca z doliny na zbocza górskie, oraz rozpoczęto wiercenie tuneli dla regulowania odpływu wody. Spadek wody ma wynosić 20 metrów, a jego siłę do celów przemysłowo-elektryfikacyjnych, obliczają na 11.000 koni parowych. Jezioro takie, choć sztuczne, przyczyni się nadzwyczaj do podniesienia malowniczości tego górskiego ustronia i uczyni go jednem z najponętniejszych miejsc letniskowych, zwłaszcza gdy zostanie przeprowadzona zdawna projektowana kolej Żywiec—Oświęcim, o czem jednak na razie głucho.

Powiat żywiecki łączy piękne z pożytecznem. Znany jest bowiem nie tylko z pięknych gór, ale i ze znacznego stopnia uprzemysłowienia. Część jego południowo-wschodnia jest przeważnie rolniczo-pasterska i w tej tylko jeszcze utrzymała się góralszczyzna, północno-zachodnia zaś jest robotniczo-przemysłowa, znamienna większym dobrobytem i kulturą. Wielka kotlina żywiecka, otoczona zewsząd wyniosłemi pasmami Beskidów, rozleglejsza i więcej od sandeckiej malownicza, ma jedyne dogodne połączenie ze Śląskiem przez szeroką Bramę Wilkowicką. To też wpływy śląskie znać tu na wszystkiem, na mowie, obyczaju, stroju i budownictwie. Zarobkowanie w fabrykach przyczynia się do podniesienia dobrobytu, bez czego ludność prawie wyłącznie małorolna, skazaną byłaby na niedostatek. Wielki włókienniczy przemysł bielsko-bialski, zasila się w przeważnej mierze żywieckim robotnikiem. Z całego szeregu wsi, sąsiadujących z Bielskiem, jak Wilkowice, Huciska, Lodygowice, Rybarzowice i z wielu dalszych, ludność dojeżdża codziennie trzema specjalnemi pociągami do fabryk w Bielsku, Białej i Lipniku, a pod wieczór wraca do swoich wiejskich siedzib i obrabia swój skromny kawałek roli. Ten tutejszy robotnik i rolnik w jednej osobie, jest naogół przyzwoitym, pracowitym, kulturalnym i narodowo uświadomionym człowiekiem; do Niemców nie żywi nieuzasadnionej nienawiści, czując, że ich przedsiębiorczości zawdzięcza możność zarobkowania, lecz wobec usiłowań germanizacyjnych stawał i staje z twardym oporem.

Powiat żywiecki ma około 70 gmin z liczbą ludności 110.000, ludności czysto polskiej, bo procent obcych wynosi tu zaledwie 0·9. Sam Żywiec słynie nie tylko z wybornego piwa, ale ma jeszcze kilka zakładów przemysłowych, jak fabrykę papieru i bibułek, śrub, odlewów i siatek drucianych, pasów, dywanów, [illegible], chemikaljów; uprzemysłowiona także jest Węgierska Górka (huta żelazna, fabryka przetworów suchej destylacji drzewa, [illegible]), Lodygowice (fabryka sukna, [illegible]na, meble gięte, wyroby [illegible]), [illegible]ce (dwie fabryki mebli giętych); w niektórych gminach kwitnie ludowy przemysł drzewny lub istnieją wielkie tartaki dóbr arcyksiążęcych lub prywatne.

Biorąc pod uwagę wszystkie te walory, musimy nabrać przekonania, że Żywieczyzna należy do najbardziej wartościowych powiatów naszej Rzeczypospolitej.

(Dok. nast.).

—————oo—————

Hołd b. legionistów polskich we Francji dla marszałka Piłsudskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. „Polonia" paryska zamieszcza w ostatnim numerze **opis zjazdu legjonistów polskich, odbytego po raz pierwszy w Paryżu** w pierwszych dniach sierpnia. Zjazd odbywał się w sali restauracji Universitaire przy udziale dość licznych uczestników. Od niemogących przybyć odczytano pisma. m. i. **nadeszło pismo od legjonistów, służących w Legji cudzoziemskiej w Afryce,** od większej grupy legjonistów z dep. Du Nord itd.

Zjazd wybrał delegata na ogólno-polski zjazd legjonistów w Lublinie i wkońcu **przesłał zjazdowi w Polsce telegraficzne pozdrowienie i adres dla marszałka Piłsudskiego**

Adres ten brzmiał: „Pierwszy we Francji zjazd b. legjonistów polskich, odbywający się 3 sierpnia 1024 r. w Paryżu **wyraża najgłębszą cześć i uwielbienie dla osoby Komendanta.** Wierni służbie, ożywieni ogniem idei pierwszej kadrówki, **zamieniliyśmy dawną żołnierkę na mozolną pracę pokojową,** która utwierdzi wśród swoich i obcych **poszanowanie dla naszej idei legjonowej i Twojego, Komendancie, nieskazitelnego Imienia. Stoimy przy Tobie i stać będziemy niezłomnie".**

Zmiana frontu posłów niemieckich w Polsce?

Warszawa, 23 sierpnia. „Echo Warszawskie" dowiaduje się, że w związku z pomyślnem dla ludności niemieckiej w byłym zaborze pruskim załatwieniu sprawy kolonistów, zaznaczył się wśród posłów niemieckich **prąd bardziej pojednawczy wobec rządu** Przyczyni się to prawdopodobnie do **osłabienia węzłów, łączących klub niemiecki z klubami białoruskim i ukraińskim.** Sfery rządowe wkrótce przystąpią do uregulowania sprawy mniejszości niemieckiej

Co znaleziono w kryjówce komunistycznej na Lesznie w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. Dzisiejsze dzienniki poranne przynoszą **szczegóły wykrycia nowej kryjówki komunistycznej w lokalu żydowskiego związku włókienniczego na Lesznie.**

W ciągu całego dnia wczorajszego **przeprowadzano rewizje i dochodzenia.** Jak się okazało, zebranie w żydowskim związku włókienniczym **nie było zebraniem zawodowem, lecz komunistycznem.** Wśród szeregu dokumentów kompromitujących **znaleziono okólnik sekcji żydowskiej K. P. R. P. Nr. 31.** Jest on dalszym ciągiem okólnika Nr. 30. dotyczącego organizacji „Tygodnia Czerwonego" i „Międzynarodowego dnia młodzieży komunistycznej", który ma być prezprowadzony w myśl instrukcji kominternu **7 września br.** Z pośród przytrzymanych, **sto kilkanaście osób wypuszczono na wolność, a 42 zatrzymano**

Większość zatrzymanych stanowią członkowie sekcji żydowskiej młodzieży komunistycznej. nie brak jednak poważnych działaczy komunistycznej organizacji „Dorosłych".

Na zebraniu byli obecni delegaci z różnych miast. Natychmiast po zatrzymaniu zebranych władze policji politycznej przystąpiły **do badania dokumentów,** przywiezionych przez uczestników zebrania z prowincji Władze zajęte są obecnie tłumaczeniem na język polski obfitej literatury notatek i korespondencji, znalezionych w czasie rewizji

Awantury komunistyczne w Gdańsku

Gdańsk, 23 sierpnia (AW). Komisja pojednawcza, wyłoniona przez Senat dla załatwienia sprawy strajku w porcie, przedłożyła stronom następującą propozycję: **Płaca dzienna wynosić będzie 9.60 guld.** Robotnicy będą obowiązani do godzin nadliczbowych, za które które otrzymywać będą wynagrodzenie, przewidziane taryfą. **Ugoda miałaby być ważną tylko do 30 listopada br** Robotnicy mają odbyć w tej sprawie zebranie W związku ze sprawą strajku **przyszło wczoraj w Sejmie do niesłychanych awantur, spowodowanych przez komunistów.** W **awanturach odznaczały się przeważnie posłki komunistyczne.**

Hindenburg z Królewca grozi Litwie

Królewiec, 23 sierpnia (PAT). Wczoraj o g. 8 wieczorem przybył do Królewca **Hindenburg** w otoczeniu szeregu generałów między innymi **Ludendorffa i Mackensena.** Miasto było udekorowane flagami. Dziś odbędzie się szereg uroczystości Na prowincji będą zorganizowane obchody, z których najważniejszym będzie **obchód zwycięstwa pod Tannenbergiem** z udziałem Hindenburga oraz **obchód w Tylży z udziałem Ludendorffa i Mackensena.**

Z powodu zapowiedzianych uroczystości daje się zauważyć **zaniepokojenie na Litwie. — Litwa obawia się widocznego zamachu na Kłajpedę.** W związku z pobytem wodzów niemieckich nacjonalistów nad granicami, **zebrała się wielka ilość wojska w okolicy Szyłut** W Królewcu komuniści przygotowują kontrdemonstracje robotnicze.

——oo——

Listy paryskie

(Korespondencja „Nowej Reformy")

Paryż, w sierpniu.

(Music-hall paryski. — Mode in Austria. — Trochę o kinie. — The Kid. — Rolin de Bois. — Experience. — Teatr, którego niema).

Zasmuciłby się Boy, gorący wielbiciel francuskiej piosenki, gdyby zobaczył. czem żyją obecnie oficjalne i nieoficjalne (te na Montmartre) przybytki lżejszej muzyki w Paryżu. Paryska piosenka zamiera — biadają nad tem sami Paryżanie.

W oficjalnych music-hallach daje się odczuć przemożny wpływ Wiednia i jego kompozytorów. Wystarczy przejrzeć afisze: „operette viennoise", „chausons viennoises", a nawet gdzie niema tego tytułu. czuć Wiedeń na milę.

Zaś w reklamowanej po amerykańsku rewji „Folies Bergeres" spotyka się takie „szlagery" jak „Wals" Karanuskiego lub oklepane motywy ze znanych „Mohnblumen". Wprawdzie publiczność pochłania tę łataną starzyznę z namaszczeniem, ale na usprawiedliwienie dodać można, że Paryżan w music-hallach jest mało, przeważa w nich zwłaszcza podczas lata, żądny wrażeń cudzoziemiec

Music-hall paryski powinien się nazywać właściwie Nue-hall, bo więcej niż muzyki, jest w nich golizny czasem aż za wiele. Jakie trywjalne są bowiem pomysły w rodzaju budowania korony Napoleona z nagich ciał subretek lub tym podobne. Ale publika żąda takich „artystycznych" wrażeń.

Lepiej się już przedstawiają kina paryskie. Wygłodziwszy się na naszej prowincji przez parę miesięcy, tu dopiero można coś zobaczyć, zetknąć się z plonem dnia dzisiejszego, wyczuć jego dążenia i błędy. To bowiem, co ogląda się u nas, jest już w dużej mierze tak przestarzałe i nie w porę wyświetlane, iż po prostu trudno u nas pisać o kinie, jeżeli materjał przypomina siekaninę, złożoną w połowie z nieświeżego mięsa. Czy ma się wtenczas apetyt na to, co jest w niej świeżego? Pod tym względem panują u nas stosunki godne jakiejś zapadłej mieściny, a nie miasta, które posiada aż 8 wcale przyzwoitych kinoteatrów.

A więc najpierw zobaczyłem „Kide", który nazywa się tutaj „Le Gosse" Mimo banalnej fabuły ciekawy, dla szerokiej publiczności nawet zbyt ciekawy film „The Kid", to szczyt, może przełom pewnego etapu rozwoju filmu. Czy spotka się on u nas z zainteresowaniem, wątpię mocno, groteska jest bowiem jednym z najtrudniej zrozumiałych rodzajów literackiego tworzywa. Umieć śmiać się z rzeczy „poważnych", lub patrzeć się poważnie na rzeczy „śmieszne", wymaga niemałej kultury.

„Notre Dame" właśnie w dzień mego przyjazdu zeszła z repertuaru Pocieszam się jednak, że już niedługo ten rzadko piękny obraz zobaczymy w Krakowie W Paryżu szedł on przez 4 miesiące z rzędu przy wysprzedanej widowni.

Drugim filmem. który było danem mi ujrzeć, był „Rolin de Bois", z Donglosem Fairbanksem (United Artists) Jak nazwa wskazuje, film historyczny z czasów średniowiecza angielskiego. Naturalnie Rolina gra Fairbanks i to z równie wielkim artyzmem jak zręcznością fizyczną. Urządza kawały poprostu niesłychane, skacze jak pchła po ludzkiem ciele — wszystko jednak z umiarem i w granicach historycznej fabuły Ktoś się wyraził o nim złośliwie: „artyzm kauczukowy", niesprawiedliwie, bo ten dżentelmann z gutaperki jest zarazem i wielkim, niecodziennym artystą i człowiekiem. — Wystawa „Rolina" może służyć za wzór iście amerykańskiego przepychu i historycznej wierności.

„Experience" z Ryszardem Bartelmussem, reżyserji G. Fitzmaurice'a nie wychodzi wprawdzie w pomyśle poza widnokrąg już dziś oklepany w amerykańskich filmach, nie mniej patrzymy się na niego mile i z zainteresowaniem. Jest to tak, jak książka na temat znany, jeżeli ją pisał grafoman, nie da się czytać, jeżeli prawdziwy artysta — zawsze przyniesie mnóstwo rzeczy nowych i niespodzianek Najważniejsze są szczegóły, zresztą nietylko w kinie. Rozpaczliwy jest natomiast, mojem zdaniem, film francuski p. t.: „Credo". P. Iulien Durivier, autor tego bogobojnego filmu, ma w Paryżu bardzo dobrą reputację kinowo-publicystyczną. Nie idzie jednak u niego w parze z tem praktyczna znajomość kina, bo „Credo" jest nudne, ckliwe, źle reżyserowane i arcynaiwnie umoralniające.

Doskonałym jest natomiast „Mon oncle Benjamin" z Mathot w roli głównej. Opowiadanie to, pełne galickiego charmu i sentymentu, utrzymane w pastelowym, dyskretnym tonie na tle odpowiednio dobranego miasteczka i krajobrazu, jest wyjątkowym filmem francuskim, na który można patrzeć się z zajęciem i satysfakcją, nie czując co chwilę ściegów przygrubej roboty. Znać w „Mon oncle Benjamin" wpływ amerykański — nareszcie! Francuzi muszą zrozumieć, że jedynem zbawieniem ich filmu dotąd wciąż jeszcze nazbyt teatralnego i sztucznego, jest analiza fotogeniczna, naczelny i podstawowy dogmat wszelakiego kina!

Pozostałby mi jeszcze do omówienia w dzisiejszym liście teatr. Ale jak tu pisać o czemś. czego — niema. Ciekawsze teatry wszystkie zamknięte, czynne są między innemi: Komedja Francuska. Opera Vieux Colombier i „Comedie des Champs Elysees". W tej ostatniej grają jeszcze wciąż „Knocha czyli triumf medycyny". W operze przeważnie sami cudzoziemcy; przepełnienie ogromne. o tańsze bilety starać się trzeba parę dni naprzód. Komedja francuska daje same wznowienia, ograne już przez lata.

Na sezon jesienny zapowiedziano cały szereg nowych sztuk i wznowień. Z pośród ciekawszych wymienię: „Bean Gosse", Tristana Bernarda, w której to sztuce główną rolę ma grać Signoret (ci, co go nie widzieli w teatrze, znają go napewno z kina), „Tentation", której autorem jest znany u nas z wystawianego w Bagateli „Obłędu", Karol Meré, ze wznowień „L'enfent de l'amour", „La Dame aux camelias", „Apres moi" Bernsteina i wiele innych.

Emjot.

Morderca 2 ludzi, Job, stanie przed sądem przysięgłych

Kraków, 23 sierpnia.

(s) W dalszym toku wczorajszej rozprawy przeciwko Jobowi, oskarżonemu o zbrodnię **podwójnego skrytobójczego morderstwa,** przewodniczący rozprawy sędzia **Podobiński** przesłuchał szereg świadków. którzy w znacznej części zeznawali dla oskarżonego niekorzystnie.

Dzisiejsza rozprawa. która ściągnęła do sali tłumy żądnej sensacji publiczności, rozpoczęła się przemówieniem prokuratora **Wołoszczuka.** który wobec postępowania dowodowego podtrzymuje akt oskarżenia. Żeby to oskarżenie uzasadnić, **nie odwołuje się do uczuć trybunału,** bo biadania wszelkie w tym kierunku uważa za bezcelowe, albowiem sędziowie zawodowi nie kierują się jakimś chwilowym odruchem. czy też chwilą wywołanem uczuciem, ale oceniają sprawę na podstawie szczegółowego postępowania dowodowego i do tego stosują ustawę. W dalszym ciągu omawia prokurator Włoszczuk momenta z czyjej ręki padli zamordowani, czy oskarżony działał z zamiarem zamordowania swoich ofiar, jaką była przyczyna, że zaatakował swoje ofiary, czy działał w obronie koniecznej i czy jest za czyn swój odpowiedzialny

Następnie omawia kwestię co to jest akt rozpaczy a co akt zemsty i podaje na jedną i drugą rzecz przykłady. W rezultacie stwierdza. że wina oskarżonego jest należycie wykazaną i żąda uznania go winnym zarzuconych mu zbrodni i skazanie go po myśl przepisów o postępowaniu doraźnem.

Mowa prok. Wołoszczuka wywołała na audytorjum głębokie wrażenie.

Następnie zabrał głos obrońca oskarżonego dr **Aschenbrenner,** który ze swadą wykazuje brak warunków ustawowych dla sądu doraźnego nad oskarżonym Po prawniczej części przemówienia zajął się obrońca osobą mordercy. Najszczegółowiej wykazuje brak podstaw do przyjęcia. że osk. Job działał z premedytacją. Czyn oskarżonego tłumaczyć należy, według obrońcy. jedynie psychozą, jaka wytworzyła się u człowieka nawskroś religijnego i kochającego swą żonę i dzieci Genezy tej zbrodni szukać należy w najtajniejszych głębiach duszy ludzkiej. Przemówienia obrońcy wysłuchało audytorjum z napięciem.

Po wywodach obrońcy dra Aschenbrennera — trybunał udał się na naradę, **która trwała blisko godzinę.** Po naradzie przewodniczący trybunału sędzia **Podobiński** ogłosił, **że z powodu braku jednomyślności w trybunale, sprawę przekazuje się do postępowania zwykłego.**

Akta Joba wrócą do sędziego śledczego i Job jako oskarżony o zbrodnię morderstwa stanie **przed sądem przysięgłych.**

KRONIKA

Kraków, 23 sierpnia.

(s) **ECHA ZAJŚĆ LISTOPADOWYCH** Dnia 28 bm odbędzie się w najwyższym sądzie wojsk w Warszawie rozprawa kpt. Długockiego Stanisława wskutek zażalenia nieważności wniesionego przez prokuratora przy sądzie okręg wojsk. w Krakowie. wobec wyroku uwalniającego kpt. Długockiego od winy i kary Kpt. Długocki, jak swego czasu donosiliśmy, oskarżony został o zbrodnię naruszenia spokoju publ oraz pochwalania zajść listopadowych wskutek krytycznego stanowiska, jakie zajął w rozmowie prywatnej w stosunku do zarządzeń ówczesnych władz administracyjnych i wojskowych

ZMIANY OSOBISTE W SZKOŁACH KRAKOWSKICH Z początkiem nadchodzącego roku szkolnego nastąpią w szkolnictwie krakowskiem znaczne zmiany, szczególniej na stanowiskach kierowniczych W gimnazjach krakowskich idzie na emeryturę kilku dyrektorów. a mianowicie z gimn II (św. Jacka) p. Bodnarski. z gimn IV p. Zawiliński. z gimn V p Winkowski, z gimn VI p Kramus. Tymczasowe zastępstwo po nich obejmują pp Kukliński (IV), Gąkiewicz (V), Wolek (VI) Kierownictwo po dyr. Dziurzyńskim obejmuje w gimn VIII prof Paczowski Z wizytatorów przechodzi w stan spoczynku p Rzepiński W szkołach powszechnych została spensjonowana również pewna liczba kierowników i kierowniczek

POWAKACYJNE WPISY DO PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO W KRAKOWIE, odbędą się w dyrekcji Szkoły (Aleja Mickiewicza 7. parter) między godz 9—12, poczem nastąpi egzamin wstępny na 1 kurs — Szkoła ta obejmuje oprócz trzechletniego oddziału ogólnego, którego ukończenie daje prawo jednorocznej służby wojskowej, także sześć szkół specjalnych, a mianowicie 1) szkołę architektury wnętrz, 2) szkołę malarstwa dekoracyjnego; 3) szkołę grafiki, 4) szkołę tekstylną: 5) szkołę rzeźby w drzewie; 6) szkołę ceramiki

NOWY POCIĄG DO RABKI. Dyrekcja kolei państw w Krakowie komunikuje: Celem umożliwienia powrotu letnikom bezpośredniemi pociągami z Rabki do Krakowa, uruchamia dyrekcja na czas od 23 bm. do 2 września br. włącznie dodatkowe pociągi osobowe Nr. 1211. Odjazd z Krakowa o 8'15, przyjazd Rabka 12'36, oraz pociąg Nr. 1211 odjazd z Rabki 16'34, przyjazd do Krakowa 21'15.

WPISY POWAKACYJNE NA PAŃSTW. KURSY NAUCZYCIELSKIE (PEDAGOGJUM) W KRAKOWIE odbędą się dnia 29 i 30 sierpnia od godz 9—12 w dyrekcji Zakładu (ul św. Marka 34, parter). Rok szkolny rozpocznie się dnia 1 września.

MUZYKA KOŚCIELNA. W niedzielę 24 bm. o godz 12 w kościele OO. Franciszkanów p. Karolina Wolska-Sołtuńska, pierwsza mezzo-sopranistka opery poznańskiej i p. Marjan Sowański, bas-baryton opery poznańskiej wykonają szereg pieśni religijnych. Przy organie ks. Rizzie. Podczas mszy św komitet Pol Żałobnego Krzyża zbierać będzie dobrowolne datki na pomnik dla młodzieży krakowskiej. poległej w obronie granic Polski.

ZGŁASZANIE DŁUGÓW CZESKOSŁOWACKICH Formularze na uskutecznianie zgłoszeń zobowiązań wobec wierzycieli czeskosłowackich z interesów towarowych zawartych między 1-go marca 1919 a 28 sierpnia 1922 są już do otrzymania w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie Opłata za formularz wynosi 1 zł. Nadto składa dłużnik na pokrycie kosztów akcji ½‰ od zgłoszonej kwoty, najmniej jednak 2 zł od każdej pretensji Wypełnione dokładnie formularze zgłoszeń odsyłać należy jak najrychlej Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie, najdalej zaś do dnia 20 września br.

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Dyrektor Tow. Sztuk Pięknych p. A Waśkowski po kilkutygodniowej podróży po Włoszech powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

(s) **KRADZIEŻ BIŻUTERJI.** Janinie Szalach, zamieszkałej przy ul. Piotra Michałowskiego 3, niewyśledzony sprawca skradł biżuterję wartości 150 zł.

(s) **WŁAMANIE.** Do tut. ekspozytury śledczej doniesiono, że w dn. 21 bm. włamano się do mieszkania Schönkera w Oświęcimiu i skradziono srebrny kandelaber, 2 tace srebrne, złotą papierośnicę. złoty zegarek oraz szereg innych wartościowych przedmiotów.

(s) **CZYJ KOŃ?** W nocy z 12 na 13 bm w czasie pościgu za bandą cyganów przytrzymały organa policyjne koło Modlnicy klacz nieznanego właściciela Klacz ta jest do odebrania u nacz. gminy w Bronowicach

(s) **„ŚWIŃSKA" KRADZIEŻ** Koło toru Podgórze-Płaszów znaleziono dwa nieżywe wieprze, które prawdopodobnie wyrzucone zostały przez złodziei z wozów kolejowych

(s) **NAPADNIĘTY PRZEZ NOŻOWNIKÓW.** Wczoraj wieczorem interwenjowało pogotowie ratunkowe na ul. Józefa gdzie J. Blich został napadnięty przez nożowników Po udzieleniu pierwszej pomocy pogotowie przewiozło Blicha do szpitala.

BANDYTYZM W OŚWIĘCIMIU I OKOLICY. Z Oświęcimia donosi nam nasz korespondent: Mimo usiłowań policji państwowej, zmierzających ku zupełnemu zgnieceniu opryszków, nie wygasa bandytyzm w naszej najbliższej okolicy I tak onegdaj napadli bandyci za mostem „Na pustyni" na wóz zawierający trzy kufry z rzeczami ks Sapiehy z Bobrku Kufry zostały zabrane i z zawartości obrabowane, a następnie próżne kufry wrzucono do Wisły.

W tym samym czasie napadli bandyci na kupca wracającego z jarmarku pod Kątami obok Chrzanowa, zabierając mu znaczniejszą gotówkę, bo przeszło 1000 zł W obu wypadkach sprawcy napadu nie zostali ujęci.

Z kraju

ODBUDOWA PAŁACU STASZICA W WARSZAWIE. Z początkiem przyszłego tygodnia rozpocznie się odbudowa pałacu Staszica w Warszawie Odbudowa ta przychodzi do skutku dzięki subwencji instytutu francusko-polskiego, który będzie umieszczony w tymże pałacu.

NOWY POCIĄG KOLEJOWY MIĘDZY WARSZAWĄ I LWOWEM począwszy od 4 września do 17 września uruchomiony będzie podczas Targów Wschodnich

BEZROBOCIE WE LWOWIE Bezrobotnych w okręgu lwowskim było z końcem lipca około 4200 osób Z tego przypadają największe cyfry na robotników budowlanych. metalowych i niekwalifikowanych Pracowników umysłowych pozostaje bez zajęcia około 400 W państwowym urzędzie pośrednictwa pracy we Lwowie o pracę zgłosiło się w lipcu 1653 osób, w tem 1196 mężczyzn i 457 kobiet, wolnych miejsc zgłoszono 492 (197 dla mężczyzn i 295 dla kobiet) Zapośredniczeń dokonano 224, zagranicę wysłano 70 osób Wolne miejsca zgłaszane były w urzędzie w miesiącu lipcu ze wszystkich niemal działów i zawodów. jakkolwiek w niektórych w ilości znikomej nie stojącej w żadnym stosunku do zapotrzebowania Między innymi obsadzono 20 posad pomocników do pomiarów inżynierskich

WOJSKOWA MISJA TURECKA przybyła 21 bm do Lwowa Gości powitał na dworcu gen. Thulie, Linde i pułkownik Handek Muzyka odegrała hymn narodowy turecki Po śniadaniu goście zwiedzili miasto, po południu odbyło się w Kasynie oficerskiem przyjęcie. Równocześnie z misją wojskową przybyła do Lwowa także wycieczka naukowa uczniów kursu doszkolenia wyższego szkoły wojennej pod kierownictwem generała dywizji Serdy-Teodorskiego i pułkownika franc sztabu gen Faury'ego Uczniowie kursu doszkolenia złożyli ku czci obrońców Lwowa wieniec na cmentarzu poległych w walkach 1918 i 1919. Goście zwiedzili miasto, panoramę racławicką, oraz byli w fabryce konserw dla wojska Ruckera gdzie podejmowano ich śniadaniem. Obecna była również misja wojskowa Przemawiali w czasie śniadania dr Rucker, wojewoda Zimny, gen Faury, prezydent Neuman, Dzeniasz i inni

ROZSTRZELANIE MATKOBÓJCY WE LWOWIE. Dziś ma być rozstrzelany we Lwowie w więzieniu „Brygidki" przy ul Kazimierzowskiej matkobójca Iwan Hrynko Symulacja choroby umysłowej zażalenie nieważności i prośba o ułaskawienie nie odniosły skutku, zaczem wyrok okręg. sądu karnego skazujący Hrynka na karę śmierci, zostanie już wykonany w sobotę na dziedzińcu więzienia. Wiadomość o odrzuceniu prośby o ułaskawienie, którą skazanemu zakomunikowali sędziowie, przyjął skazany zupełnie obojętnie dowiadując się apatycznie. czy egzekucja odbędzie się punktualnie o wyznaczonej godzinie.

MĄŻ UDUSIŁ ŻONĘ WE ŚNIE. Z Zaleszczyk donoszą, że w nocy z 16 na 17 bm we wsi Nyrkowa, pow. zaleszczyckiego Kazimierz Zajączkowski, rolnik tamt. udusił swą żonę Janinę. Małżonkowie żyli z sobą od 17 lat w najlepszej harmonji i zgodzie, nie mając dzieci. Po śmierci Janiny funkcjonarjusze policji z Uścieczka Zaleszcz. powiatu przystąpili do przeprowadzenia dochodzeń, w czasie których Zajączkowski przyznał się do popełnienia zbrodni, tłumacząc się jednak, że czynu swego dokonał we śnie nic nie wiedząc o tem a dopiero udusiwszy żonę, obudził się.

W dniu 18 bm. przeprowadzono sekcję zwłok, poczem odbył się pogrzeb Pierwszy za trumną postępował mąż, ze smutnym i strapionym wyrazem twarzy prowadzony przez dwóch policjantów, uzbrojonych w karabiny z nałożonemi bagnetami, pobrzękując kajdanami, które mu dla zabezpieczenia się przed jego ucieczką nałożono. Po oddaniu zwłok ziemi, Zajączkowskiego odstawiono z powrotem do więzienia w Czortkowie.

WYROK ŚMIERCI NA BANDYTĘ W ŁODZI. Sąd okręgowy łódzki rozpatrywał sprawę bandytów Baleckiego i Józefa Kowalczyka . oskarżonych o napad zbrojny na szosie rogowskiej w dn. 4 i 8 bm Trzeci bandyta Bontala organizator napadu z powodu ciężkiej rany, odniesionej podczas walki przy aresztowaniu został wyłączony z rozprawy O godz. 6 po południu zapadł wyrok, skazujący Baleckiego na karę śmierci przez rozstrzelanie i Kowalczyka na bezterminowe ciężkie więzienie Rozprawa sprowadziła tłumy publiczności, tak, że policja bronić musiała dostępu ciekawych do sali rozpraw.

OBŁAWA NA BANDYTÓW SOWIECKICH. W województwie nowogrodzkiem w starostwie nieświeckim podczas obławy na sowieckich bandytów trzech zastrzelono, czterech zaś ujęto. Zginął jeden policjant, drugi został ciężko raniony.

ARESZTOWANIE ATAMANA MACHNY. — Władze policyjne wolnego m. Gdańska aresztowały atamana Machnę, który jak wiadomo przebywał w ostatnim czasie w Glodga na obszarze wolnego miasta. Władze zamierzają wydalić Machnę z granic wolnego miasta jako niepożądanego obcokrajowca.

Ze świata

7 MAMUTÓW WYKOPANO W CZECHACH. Obok Winternitz na Morawach wykopano 7 szkieletów mamutów, oraz szkielety różnych zwierząt z epoki dyluwialnej. Znaleziono także wiele przyrządów z tych czasów. Dalsze poszukiwania trwają.

NOWE TRZĘSIENIE ZIEMI W JAPONJI. Z Tokio donoszą o nowych wstrząśnieniach ziemi. Dno morskie w zatoce obniżyło się o metr. Ponieważ wielkie trzęsienie ziemi 1 września r. ub. rozpoczęło się również od obniżenia dna morskiego, przeto objaw ten wywołał wielkie zaniepokojenie wśród ludności.

O SYGNAŁY Z MARSA. „United Press" donosi Większość amerykańskich stacyj radjotelegraficznych ułożyła się, że stacje w okresie, w którym Mars będzie najbliżej ziemi, w każdych ostatnich pięciu minutach godziny nie będą nadawały depesz. W czasie tej pauzy wspomniane stacje będą się starały uchwycić sygnały z Marsa(!).

WIELKA KATASTROFA KOLEJOWA. W miejscowości Dakar w Senegambji orkan zerwał most w chwili, gdy wjeżdżał na niego pociąg kolejowy 20 osób zginęło w nurtach rzeki

STRAJK NA TARGU JARZYN I OWOCÓW W LONDYNIE przybrał wielkie rozmiary. Pracodawcy odrzucili propozycje unji robotników transportowych. Obawiają się, że w konflikcie tym robotnicy portowi i kolejarze staną solidarnie po stronie strajkujących

Z KRAKOWSKICH TEATRÓW

Z TEATRU „BAGATELA". Występy artystów teatru „Qui pro quo" w Warszawie w połączeniu z cieniami czarodziejskiemi cieszą się wyjątkowem powodzeniem zarówno artystycznem jak i kasowem, a publiczność bawi się świetnie; dziś i jutro po poł. i wieczorem ostatnie dnie tego programu, a w poniedziałek premjera, która odbędzie się pod godłem „Precz z nagością", do której artyści w osobach pp. Rogińskiej, Reńskiej, Jastrzębca, Koszutskiego. Latajnera Lawińskiego, Rentgena i Windheima przygotowują znowu cały szereg nowości, a kulminacyjnym punktem poniedziałkowej premjery będzie pierwszy występ chóru wędrownego „Bałagańczyk" pod. dyr. prof. Leopoldiego; udział w tym chórze biorą wszyscy artyści. Nie należy pozatem dodawać, że zobaczymy dalszy ciąg „Cieni" w nowym układzie pomysłu W. Jastrzębca.

W niedzielę o godz. 4 po poł. odbędzie się w „Bagateli" popołudniowe przedstawienie po cenach zniżonych, w którem pp. Rogińska Reńska Jastrzębiec, Koszutski Latajner Lawiński, Rentgen i Windheim występują z całym programem „Co śpiewają i tańczą w Warszawie i Paryżu", oraz z cieniami czarodziejskiemi.

P. KOPCZEWSKA POZOSTAJE W TEATRZE MIEJSKIM. Jak się z kompetentnego źródła dowiadujemy, znana i ceniona artystka teatru miejskiego p. Kopczewska, pozostaje nadal w zespole tego teatru

REPERTUARY:

TEATR „BAGATELA"

Sobota, 23 bm. „Co śpiewają i tańczą w Paryżu i Warszawie".

Niedziela, 24 bm. po poł i wieczór: „Co śpiewają i tańczą w Paryżu i Warszawie".

Poniedziałek, 25 bm.: „Precz z nagością".

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

UCIECHA: „Tajemnica mumji Ramzesa", dramat w 5 akt. i „Zdemaskowany" dram. w 5 akt.

SZTUKA: „Szczury miejskie" dramat w 7 akt.

WANDA: „Szajka bandytów" (Walka o djamenty). dramat w 5 aktach.

REDUTA: „Rok 1914—1920. Wojna europejska". Wielka epopeja narodów w 7 aktach.

WARSZAWA: „Kapitan Kidd", 11 aktów, dwie serje razem (Edie Polo).

Nad czem będzie obradowała Liga Narodów

Sprawa zagłębia Saary — Finanse węgierskie i austrjackie — Rozbrojenie Austrji, Bułgarji i Węgier — Zatarg angielsko-turecki o Mossul — Sprawa obywatelstwa polskiego

Genewa, 23 sierpnia. (PAT). Rada Ligi Narodów, jak donosiliśmy, rozpocznie się 29 sierpnia br. w Genewie. Tymczasowy porządek dzienny 30 sesji Rady Ligi Narodów jest następujący:

Sprawy zagłębia Saary; a) zwiększenie lokalnej żandarmerji, obecność wojska francuskiego; b) kontrola towarów importowanych z Niemiec do zagłębia; c) zatwierdzenie nominacji tymczasowych członków komisji rządzącej zagłębiem.

Sprawa **finansów węgierskich**, raport komisarza Ligi.

Sprawa finansów **austrjackich**, raport komisarza Ligi i komitetu finansowego w sprawie określenia na jakiej wysokości budżet austrjacki ma być utrzymany w równowadze.

Raport komitetu ekonomicznego.

Artykuły 159 trakt. w St. Germain 143 traktatu w Trianon i 104 traktatu w Neuilly. Artykuły te nakładają obowiązek na Austrję, Bułgarję i Węgry poddania się wszelkiej kontroli Ligi Narodów w sprawie ich uzbrojenia. Rada rozpatrzy pozatem raport doradczej komisji wojskowej w tej sprawie.

Sprawa Iraku (Mossulu). Zgodnie z art. 3 traktatu podpisanego w Lozannie w razie niedojścia do porozumienia między Turcją a Wielką Brytanją przy wykreślaniu granicy między Turcją a Irakiem, sprawa tej granicy ma być przekazana Radzie Ligi Narodów. Rząd Wielkiej Brytanji na podstawie tego artykułu wniósł sprawę przed Radę.

Nominacja doradcy finansowego w Albanji. **Głód w Albanji.**

Sprawozdanie komisarza Ligi w sprawie **wykonywania mandatów w dawnych koloniach niemieckich.**

Sprawozdanie komisji tymczasowej dla zwalczania niewolnictwa.

Zatarg między Serbją a Albanją w sprawie granicy w okolicy St. Naum.

Raport mieszanej komisji w sprawie kontroli międzynarodowego handlu bronią. odpowiedzi członków Ligi w sprawie projektu paktu gwarancyjnego.

Raport komisji dla zwalczania handlu opjum.

Raport z 3 i 4 sesji komisji **współpracy intelektualnej** oraz raport rzeczoznawców w sprawie rewizji międzynarodowej konwencji co do wymiany wydawnictw naukowych.

Raport wysokiego komisarza dla spraw uchodźców rosyjskich, greckich i ormiańskich.

Sprawa nabywania obywatelstwa polskiego (orzeczenie w tej sprawie arbitra Kackenbecka).

Sprawa organizacji międzynarodowej pomocy dla ludności dotkniętej klęską.

Ochrona kobiet na bliskim wschodzie.

Sprawa finansów Ligi Narodów.

——oo——

Herriot uniewinnia Mac Donalda

Dalszy ciąg dyskusji w Izbie — Stanowisko socjalistów — Sprawa kontroli wojskowej w Niemczech

Paryż, 23 sierpnia (PAT). W dalszym ciągu dyskusji w Izbie deputowanych zabrał głos deputowany **Margaine**, radykalny socjalista. — Mowca wyraża **zadowolenie z rezultatów, jakie osiągnął Herriot** na konferencji londyńskiej. — Deputowany **Cachin**, komunista, przypominając, że Herriot oświadczył, iż Mac Donald wyraził zadowolenie z wyników konferencji, zauważa, że **zdaje się to wynikać z pisma Mac Donalda**, ogłoszonego w Paryżu niezwłocznie po powrocie Herriota.

Na uwagi Cachina Herriot odpowiedział, że jest zgodnem z prawdą, że pismo Mac Donalda ukazało się w prasie francuskiej już **po zawarciu układu londyńskiego.** Jest jednakże również prawdą, że pismo to zostało jemu, Herriotowi, doręczone w Londynie **przed zawarciem układu, przed końcowem przemówieniem Mac Donalda i przed załatwieniem sprawy zagłębia Ruhry.**

Dzienniki angielskie — mówił premjer — podały wówczas wzmiankę o piśmie Mac Donalda. Było wprawdzie postanowione, że **sprawa zagłębia Ruhry nie będzie wysunięta na konferencji londyńskiej.** Jednakże Niemcy w swoim memorjale przedstawili swój punkt widzenai na tę sprawę. Rząd francuski ze swej strony przedstawił też własny punkt widzenia, nie było też nic dziwnego — powiada dalej premjer — i **było rzeczą słuszną, że Mac Donald**, który przyjął zobowiązania wobec Izby gmin, **przedstawił angielski punkt widzenia w wymienionej sprawie. Nie można było tego uważać za postępowanie niewłaściwe.**

W dalszym ciągu posiedzenia deputowany **Blum**, omawiając protokół londyński, wyraził zadowolenie z osiągniętych przez Herriota wyników, **dotyczących świadczeń w naturze.** — Zdaniem mowcy została **załatwiona pomyślnie sprawa przelewu wpłat.** Deputowany Blum podniósł wysiłk Herriota, zmierzające do przyśpieszenia pokoj ueuropejskiego i wyraził przypuszczenie, że **socjaliści przyjmą postanowienia londyńskie mimo ich usterek.**

Na nocnem posiedzeniu Izby deputowanych **Fabry**, były minister w gabinecie Poincarego, wyraził przekonanie, że **ewakuacja Nadrenji zagraża bezpieczeństwu Francji** przy obecnym stanie umysłów w Niemczech. Briand stwierdził, że **kontrola wojskowa Niemiec ustała w roku 1922.** Wobec wybuchu nacjonalizmu niemieckiego, który stanowi prawdziwe niebezpieczeństwo — zdaniem mowcy — **wznowienie kontroli sprzymierzonych stanowi gwarancję pokoju.**

Minister wojny, gen. **Nollet**, zapewnił Fabryego, że kontrola zakładów wojskowych w Essen zakończona zostanie tylko wówczas, gdy komisje kontrolne przekażą swoją kompetencję Lidze Narodów. Posiedzenie zostało zamknięte o godz. 2 w nocy.

——oo——

Podróż Prezydenta Rzeczypospolitej na wschód

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. Jeden z dzienników donosi, jakoby Prezydent Rzeczypospolitej miał zamiar w najbliższym czasie zwiedzić granice południowo-wschodnie, w pierwszym rzędzie województwo stanisławowskie.

——oo——

Zagadkowy krwawy dramat pod Warszawą

Dwa trupy wrogów kobiet

Warszawa, 23 sierpnia. W dniu wczorajszym **w Zielonce pod Warszawą miał miejsce krwawy dramat.** W miejscowości owej w t. zw. „czerwonym domku" **znaleziono wczoraj zwłoki dwóch** mężczyzn, Warszawian, pp. W. T., urzędnika banku towarzystw współdzielczych i W. Ch., pomocnika rejenta. Sędzia śledczy z XXIII okręgu i lekarz powiatowy stwierdzili, iż **zwłoki p. W. Ch. leżały na łóżku w bieliźnie z przestrzeloną lewą skronią. Pod biurkiem leżała druga ofiara dramatu, również w bieliźnie z raną w lewej skroni.** O pół metra za jego głową leżał 8-strzałowy rewolwer **z dwoma wystrzelonemi nabojami.**

Rodzina p. W. T. otrzymała **listowny testament**, wysłany pocztą w przeddzień wypadku **przez denata.** W liście tym prosi denat, aby na wypadek jego śmierci nie nadawano wypadkowi rozgłosu. Podobne listy otrzymali też i przyjaciele p. W. T. Jak słychać, pomiędzy zabitym, **a samobójcą istniały bardzo zażyłe stosunki i wiązać ich miał ślub dozgonnego bezżeństwa w stosunku do kobiet.** Sprawą zajęła się oczywiście policja kryminalna.

Parlament niemiecki o umowie londyńskiej

Berlin, 23 sierpnia. Dzisiejsze przedpołudniowe posiedzenie Reichstagu rozpoczęło się o godz. 10. Pierwszy zabrał głos kanclerz Rzeszy, **dr Marks. Pomimo hałasu, jaki z początku posiedeznia podnieśli posłowie komunistyczni**, kanclerz zachował rówowagę i skoro przywrócono spokój na sali obrad kontynuował swoje przemówienie.

W przemówieniu swojem oświadczył, że delegacja niemiecka w Londynie przejęta była głęboek swoim obowiązkiem **doprowadzenia do porozumienia z rządem francuskim w kwestji uzyskania uwolnienia obszarów okupowanych.** Konferencja londyńska była prowadzona **w atmosferze porozumienia.** Kanclerz wyraził się z **uznanie mo stanowisku Mac Donalda, które określił jako ściśle objektywne.** W tem miejscu przemówienia odezwały się **brawa na ławach partyj rządowych i socjalnych demokratów** i okrzyki „pfuj" na ławach prawicy.

Szczególnie silne wrażenie wywarły na Izbę końcowe słowa kanclerza, w których podkreślił **wielką odpowiedzialność, ciążącą na Reichstagu** w związku z przyjęciem albo odrzuceniem układu londyńskiego. Przemówienie kanclerza zostało przyjęte **przez lewicę hucznemi oklaskami.**

Drugi z kolei przemawiał minister finansów **Luther**, któremu komuniści **bezskutecznie usiłowali również przeszkadzać w przemówieniu.** Mowca przedstawił z punktu widzenia ministra skarbu **gospodarcze i finansowe skutki** dla narodu niemieckiego przyjęcia albo odrzucenia układu londyńskiego.

O godz. 11'30 rozpoczął przemówienie minister spraw zagranicznych **Stresemann**, który w mowie **zupełnie objektywnej** skreślił przebieg konferencji londyńskiej, podkreślając starania delegacji niemieckiej w kierunku przeprowadzenia swoich postulatów.

——oo——

Dział ekonomiczny

Diarjusz ekonomiczny

— **Liczba bezrobotnych w Anglji** wynosi 1,101.700.

— **Banknoty 500 i 1000 guldenowe** puścił w obieg Bank Gdański.

— **Pierwsza serja polskiej 10% pożyczki kolejowej** zamknięta będzie w najbliższym czasie. Pożyczka będzie wprowadzona na giełdę i przyjmowana do lombardu Banku państwa.

— **Przeciw lichwie bankowej.** Jak z Warszawy donoszą, ministerstwo skarbu zwróciło się do Banku Polskiego z wezwaniem, aby bankom pobierającym więcej niż 2% rocznie od kredytów redyskontowych, kredyty były zamykane.

— **Przeciwko angielsko-rosyjskiemu układowi** powzięła londyńska Izba handlowa rezolucję, — zwłaszcza przeciw udzieleniu Rosji pożyczki.

— **Wpływy z danin i monopoli** za pierwsze 7 miesięcy br., zwiększyły się w stosunku do roku 1922 o 265%, w stosunku zaś do roku 1923 o 412%. Natomiast wpływy z podatków pośrednich, opłat, należytości oraz monopoli, przyrosły w dużo mniejszym procencie. Mianowicie z podatków pośrednich w stosunku do roku 1922 o 171%, w stosunku do roku 1923 o 227%. Opłaty i należytości w stosunku do roku 1922 o 241%, w stosunku do roku 1923 o 202%. monopoli w stosunku do roku 1922 o 250%, w stosunku do roku 1923 o 306%.

Drożyzna w Warszawie wzrosła o 5 procent

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. W ciągu **ostatnich 2 dygodni drożyzna wzrosła w Warszawie** przeszło **o 5 proc.** Zdrożały głównie mięso i tłuszcze.

Nowe ulgi wywozowe

Warszawa, 23 sierpnia. Ministerstwo skarbu zawiadamia, iż **ulgi eksportowe** w zakresie **państwowego podatku przemysłowego**, stosowane dotychczas jedynie do zakładów przemysłowych, **eksportowego związku producentów mają być z mocą wsteczną od 1 lipca br. rozciągnięte również na przedsiębiorstwa handolwe i przemysłowe, eksportujące gotowe wyroby cudzej produkcji.**

Na liście wyrobów przemysłowych, do których stosowane są ulgi, wciągnięto dodatkowo: **wyroby koszykarskie, celulozę, aksamity i plusze, wojlok, filce, podkładki, łupki i laski, wyroby fajansowe, żelatynę, klajstry szewskie i stolarskie oraz bielę cynkową.** Wyraźnie przytem zaznaczono, że przy eksporcie towarów wyżej wymienionych należy przyznawać ulgi podatkowe dla transakcji, dokonanych od dnia 1 lipca 1924 r.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Agitacja komunistów w Białymstoku

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. W ostatnim czasie przejawiać się poczyna ożywiona działalność **komitetu partji komunistycznej zachodniej** ..., **zmierzającej do wywołania strajku w przemyśle białostockim.** Rozrzucane pomiędzy robotników białostockich **odezwy, wzywające do strajku nie wywarły jednak żadnego skutku.**

Polacy gdańscy na budowę domu akademickiego w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 sierpnia. W Warszawie bawi obecnie p. **Antoni Janowski z Detroit** (Michigan) członek tamtejszego **komitetu pomocy młodzieży szkolnej w Polsce.** Komitet ten, zorganizowany w ubiegłym roku, postawił sobie za **cel zebranie takiego funduszu, któryby wystarczył na ufundowanie domu młodzieży akademickiej w Warszawie** imienia Polonji w miastach Detroit i Hantramack stanu Michigan. Komitet powyższy przedsięwziął silną akcję, która przyniosła w ciągu kilku miesięcy **8.000 dolarów.**

„Republika mołdawska"

Warszawa, 23 sierpnia. „Rosta" donosi urzędowo, iż **władze gubernji odeskiej nad Dniestrem otrzymały liczne rezolucje zgromadzeń włościan mołdawskich**, wyrażające prośbę poczynienia starań u wszechrosyjskiego komitetu centralnego, **celem utworzenia mołdawskiej republiki sowieckiej**, jako federacyjnej części ukraińskiej sowieckiej republiki socjalistycznej.

Do powyższej wiadomości zamieszcza „Rzeczpospolita" następującą uwagę: **Sowiety roszczące sobie pretensje do posiadania Besarabji**, jednocześnie zabierają się u siebie **do tworzenia republiki mołdawskiej**, a temsamem przyznają się, że **lewy brzeg Dniestru po stronie sowieckiej jest w większości zamieszkany przez ludność mołdawską**, t. z. przez Rumunów.

Zmiana ustawy wyborczej w Niemczech

Z Berlina donoszą:

Rada związkowa przyjęła na przedwczorajszem posiedzeniu nowelę do ustawy wyborczej doparlamentu Rzeszy. Nowela ta zmniejsza **między innemi liczbę posłów do parlamentu na 399**, tak, że jeden poseł wypada na 75.000 wyborców. Dotąd wypadał jeden poseł na 60.000 wyborców.

Stan oblężenia w Albanji

Belgrad, 23 sierpnia (AW). Dzienniki donoszą z Tirany, że rząd albański zarządził **stan oblężenia w całej Albanji** i prześladuje zwolenników byłego prezydenta ministrów Achmeda Beja Zogu. W odezwie, ogłoszonej w dzienniku urzędowym, wzywa rząd wszystkich dawnych ministrów i członków regencji, **by stanęli przed nowo utworzonym politycznym trybunałem.**

Obok Tutankhamena nowe groby królów

Paryż, 23 sierpnia (PAT). „New York Herald" donosi, że archeologowie egipscy odkryli w pobliżu grobu Tutankhamena trzy dalsze groby królewskie. Napisy w grobowcu Tutankhamena naprowadziły uczonych na ślad odkrytych obecnie grobów. Są one o **1.000 lat starsze od grobu Tutankhamena.** Bankier czikagowski Harold Kelsey podjął się w porozumieniu z rządem egipskim zebrać potrzebne na czynienie dalszych poszukiwań w tych grobach 100.000 dolarów. Rząd egipski wymówił sobie w umowie z bankierem Kelseyem, że wykopaliska przypadną w znacznej części rządowi egipskiemu.

Aeroplan—dreadnought

Londyn, 23 sierpnia. (PAT). Warsztaty angielskie zbudowały nowy aeroplan „dreadnought", poruszany siłą 1000 HP, który posiada silniki marki „Napior" nowego systemu. Są to silniki 16-cylindrowe. Ogólna waga motorów wynosić ma tylko 2.200 funtów. Nowy ten aeroplan olbrzym nosić będzie nazwę „Cubaroo". Długość statku od śmigi do ogona wynosi 54 stóp, rozciągłość skrzydeł 88 stóp, wysokość od podstawy 19 stóp. Aeroplan **będzie mógł z łatwością unieść trzy tony bomb lub torped**, pozatem posiadać będzie karabiny maszynowe. Dzisiaj dreadnought ten manewrował już w powietrzu, jednakże bez obciążenia materjałem wojennym. Próby wypadły bardzo pomyślnie.

Nowy poseł czeski w Warszawie

Warszawa, 22 sierpnia. (PAT). **Poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny republiki czechosłowackiej** w Warszawie p. Flieder przybył w dniu dzisiejszym **na stałe** do Warszawy. Na dworcu powitał go kierownik referatu małej ententy w ministerstwie spraw zagranicznych p. Karszo Siedlecki. P. Flieder w najbliższych dniach złoży **wizytę uwierzytelniającą panu prezydentowi Rzeczypospolitej.**

Bezpośrednia komunikacja lotnicza między Polską a Anglją

(Telefonem od naszego korespondenta).

Praga, 22 sierpnia. „Prager Tagblatt" donosi, że w najbliższym czasie wejdzie w życie **układ angielsko-polski i angielsko-czeski w sprawie bezpośredniej komunikacji lotniczej** między temi krajami.

Nowy główny inspektor w M. S. Wewn.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. Minister spraw wewnętrznych Huebner poruczył dotychczasowemu inspektorowi administracyjnemu w M. S. W. p. **Twardzie pełnienie obowiązków głównego inspektora M. S. W.** Przeciwko p. Twardzie występuje gwałtownie prawica.

Francusko-belgijski modus vivendi

(Telefonem od naszego korespondenta).

Paryż, 22 sierpnia. Między rządami **francuskim i belgijskim zawarto układ o tymczasowem modus vivendi** między obu krajami, aż do chwili wejścia w życie **normalnego układu handlowego** francusko-belgijskiego.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

ANTYKI

HALA LICYTACYJNA, Bracka 6. Tel. 2408. Stała wystawa mebli, tkanin, obrazów i bronzów, oraz artyst. przemysłu krajowego. Ekspedycja także w językach obcych.

APARATY I PRZYBORY FOTOGRAF.

B. FUROWICZ
SŁAWKOWSKA 3
(Hotel Saski).

Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

APTEKI

FIGOL »JAHR«
idealny środek przeczyszczający dla dzieci i dorosłych
Główny skład
Apteka Gralewskiego
Kraków — Tel. 402

ARTYKUŁY DO PODRÓŻY

M. LEITNER
Rynek gł. 34

ARTYKUŁY GOSPODARCZE

STEF. CIEŚLA, Karmelicka 9
najlepsze mydła do prania, wyr. szczotkarskie wszelkiego rodz.
Ceny konkurencyjne!

BANKI

A. HOLZER
Dom bankowy i kantor wymiany
UL. ŚW. GERTRUDY 11

Bank Małopolski S. A.
Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 23
załatwia wszelkie czynności bankowe.

Powszechny Bank Kredytowy
S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4121
Załatwia wszelkie czynności bankowe najkorzystniej, przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy

Ziemski Bank Kredytowy
T. A. we Lwowie — Oddział w Krakowie, Florjańska 32
Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące.
Sprzedaż i kupno walut, papierów wart., udziela kredytów

BIELIZNA

„AU BON MARCHE"
Tomasza 20 Ceny niskie!
Wykwintna bielizna męska i damska krawaty, pończochy i skarpeik:

H. Bałabuszyńska & F. Wojas
ul. Szewska 10

Najtańsze źródło zakupu
Dom handlowy
„POOL"
Wielopole 14.

FABRYKA bielizny i trykotarzy S. A. Kraków - Podgórze, Dąbrowskiego L. 15.

Bielizna damska i męska
KAROL JAROSZ
Florjańska 35. Tel. 2329.

NA RATY!
A. MAJBRUCH
UL. MIODOWA 14

J. NOWAK
FLORJAŃSKA 14
Bielizna — wyprawy — płótna

M. Pietroń i Synowie
ul. Karmelicka 12

GWARANTOWANA Bielizna siatkowa „egipska" tkana na miarę. Gen. zast. „Spezial-Wäsche, Wien". STEFAN PIETROŃ Karmelicka 12.

Bracia Sperber
Rynek główny 30

L. SZCZERBA
Florjańska 40

Hugo Weinmann
Starowiślna 6

BIURA SPEDYCYJNE

WŁADYSŁAW ROPSKI
Centrala: Rynek Gł. 30 A—B.
Filja: Rynek Gł. 30 C—D.
Biuro kupna, sprzedaży realności majątków ziemskich, sklepów i t. p. oraz biuro ogłoszeń.
Telefon 4162 i 3529

BROŃ

K. GLINIECKI I SKA
Szewska 3
warsztat rep. ul. Karmelicka 8
filja Kowel, Nowokolejowa 58.

BROWARY

Browar Okocim
reprezentacja:
ul. Jana 5. Tel. 195.

CERATY

Na stoły i meble
do nabycia w firmie
Przemysł Linoleum i Cerat
Rynek 10.

CUKIERNIE

P. MAURIZIO
Rynek główny 38

J. Noworolski
Sukiennice

CUKRY

FABRYKA
A. PIASECKI S. A.
Rynek 27 i 47.
Pierwsza Małopolska Fabryka warsz. cukrów i marmolady S. z o. o. Podgórze, Kącik 10. Tel. 2040
Sklep fabryczny Starowiślna L. 1 vis à vis gł. poczty

DELIKATESY

STEF. CIEŚLA, Karmelicka 9
świeże masło deserowe, bryndza liptowska, konfitury, czekolady, ciastka.

J. CYANKIEWICZ
Sławkowska 24.
Wina nat. konserwy rybne i mięsne

A. HAWEŁKA
Rynek 34.
Towary kolonjalne, wina, wódki i koniaki

K. HUET
UL. FLORJAŃSKA 23
POKOJE DO ŚNIADAŃ

K. Oskarbski, T. Malczewski i S-ka
ul. Szewska 2.

Najtańsze źródło zakupna!
FR. PAWŁOWSKI
Róg plant. - Szewska 27.
Świeże masło deserowe.

DROGUERJE

J. WILKOSZ
KARMELICKA 14.
Zioła lecznicze. - Chemikalja

FARBY, LAKIERY

FR. LENERT
SŁAWKOWSKA 6 — TEL. 104
Skład farb, materjałów budow., benzyny, smarów i olei.

T. MĘŻYK
PLAC SZCZEPAŃSKI L. 8
wycieraczki kokosowe, oleje maszynowe, artykuły dla potrzeb domowych.

TOW. HANDLOWE
„REIM" S-KA AKC.
Rynek gł. 37 — Tel. 20.

S. Wojciechowski & R. ŻAK
Karmelicka 21, telefon 3528

A. ZEMBRZYCKI
FLORJAŃSKA 9
przybory malarskie, farby olejne »A. Lefranc Paris« pendzle płótna

FORTEPIANY

Helena Smolarska
Szewska 9 Telef. 4365

Wyłączne zastępstwo firm.
Bechstein
Blüthner
Bösendorfer
i innych.

Józef Witek
zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6
Telefon 389.

FRYZJERNIE

JAN NIEŻYŃSKI
Fryzjer damski.
Perfumerja, salon kosmetyczny
PLAC WW. ŚWIĘTYCH 11

FUTRA

PIERWSZORZĘDNY SKŁAD FUTER
A. JACHIMSKI
ULICA GRODZKA L. 14/16

St. Kierzek
kuśnierz
ul. św. Anny L. 4.

Futra firmy K. i R. Moor
uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze
Kraków, ul. Grodzka 13.

Pierwszorzędny skład futer i pracownia kuśnierska
G. SPRUNG
Grodzka 30 — Tel. 2476.

GALANTERJA

Leserkiewicz i Ska
Rynek główny L. 11
Plac Szczepański 2

E. Ostaszewski i E. Mayer
Rynek gł. 5.

LEON RECHT
UL. GRODZKA 20
krawaty, galanterja męska

A. TESLAR
Sukiennice 30
galanterja, konfekcja damska i męska — poleca również wykwintne delikatesy.

GARAŻE

AUTO-PALAIS W. Rippera ul. Smoleńsk 31. Telef. 167
pomieszczenia samochodów z wszelkiemi wygodami, benzyna i oliwa na miejscu

HOTELE

Hotel Francuski
ul. Pijarska 4

„Grand-Hotel"
Sławkowska 5

Hotel i restauracja „Monopol"
Gertrudy 6 Telef. 405
pokoje gośc. z komf. urządz. bufet, band. delik. Potrawy ciepłe. Menu z 4 dań zł. 1.20.

HOTEL NARODOWY
POSELSKA 22. — TEL. 3022.

Hotel „Polonia"
Basztowa 25

HOTEL POLSKI
Florjańska 42 Tel. 469

PIERWSZORZĘDNY
z komfortem urządzony
HOTEL POD RÓŻĄ
ulica Florjańska L. 14.
Telef. 2263.

HOTEL SASKI
Sławkowska 3. Tel. 37.

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

„AGRODYNAMO"
inż. T. Kleczewski
Jagiellońska 6. Tel. 3566

INŻ. PIOTR KROL. Przedsiębiorstwo elektrotechn. Wiślna 2, tel. 3030. Wszelkie urządzenia oświetlenia elektrycz. i przenesienia siły oraz telefony i t. p.

INSTRUMENTY MUZYCZNE

LEOPOLD HUTTERER
Grodzka 43 B.

JUBILERZY ZŁOTNICY

Obrączki ślubne, pierścionki, broszki i t. d. w złocie i srebrze oraz galanterja w dużym wyborze M. Jakubowski, Sukiennice 26–27.

Jakób Lipski
Sławkowska 8.

KAPELUSZE

męskie i damskie oraz obuwie
L. HOCHSTIM
ULICA FLORJAŃSKA L. 5.

Najnowsze modele wiedeńskie
Kapelusze filcowe, przybory modniarskie
JADWIGA CYPES. POSELSKA 20
Ceny konkurencyjne

KAWIARNIE

»CENTRALNA«
ul. Dunajewskiego 1
Telefon 1460

»ESPLANADA«
Karol Wołkowski
ULICA PODWALE L. 1

„Grand-Hotel"
ul. Sławkowska 5

„TEATRALNA"
Szpitalna 38. Tel. 2320
vis à vis Teatru im. Słowackiego

KINO-TEATRY

KINO „NOWOŚCI", ulica Starowiślna L. 21. — Telefon 2545.

KINO „WARSZAWA", — Stradom 15.

KOŁDRY

K. Sulikowski
Grodzka 59

KONFEKCJA MĘSKA

Włodzimierz Car
Sławkowska 8

J. GOLDMANN
STRADOM 18
Kapelusze. Bielizna. Krawaty

NA RATY
GRUNBAUM i ROTNER
Konfekcja damska i dziecięca. Bielizna damska, męska i dziecięca. Obuwie. Płótna, zefiry, firanki, materjały krajowe i zagraniczne i t. d. Dla P. T. Urzędników i wojskowych raty. Wielopole 15, vis à vis P. K. O.

Jakób Schmaus
Grodzka 4

Skórczewski i Polakiewicz
Florjańska 13

Z. Zdanowicz
Sławkowska 3. Telef. 516.

KONFEKCJA DAMSKA

W. Bromowicz
Szczepańska 1

KAROL JAROSZ
bluzki i płaszcze.
Florjańska 35. Telef. 2329.

Maison Riette
Sławkowska 25.
Modele. — Modele.

Nadeszły
oryginalne paryskie modele, jakoteż wszelkie przybory modniarskie oraz aksamity i jedwabie.
Hurtownie! Detalicznie!
S. WURZEL
Rynek gł. 11, w podworcu (Dom Wenecki).

KONFEKCJA DZIECIĘCA

ADOLF FABER
FLORJAŃSKA 6.
STROJE DAMSKIE

KONIAKI

J. & F. Martell
Cognac
wszędzie do nabycia.
Hurtownia sprzedaż i reprez. Dr Z. Dzikowski, Sp. z o. odp. Jagiellońska 5. Telef. 3035.

KSIĘGARNIE SKŁADY NUT

J. Czernecki, Rynek gł. 11
książki szkolne, naukowe, atlasy, mapy, słowniki i t. p.

Dr E. Wł. Semaniecki:
ODBUDOWA PAŃSTWOWOŚCI POLSKIEJ
Najważniejsze dokumenty 1912—styczeń 1924. — Cena zł. 30. Z przesyłką pocztową zł. 31.
Do nabycia we wszystkich księgarniach

Gebethner i Wolff
Rynek gł. 23
książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne

Księgarnia
„Nauka i Sztuka"
Podwale 6. Książki szkolne. Żurnale.

Księgarnia Polska
mapy, książki, atlasy, nuty na rozmaite instrumenta i orkiestrę
Sławkowska 3 (Hotel Saski)

Księgarnia T. S. L.
św. Anny 5 — Książki szkolne

ŻURNALE MÓD
M. LANDAU, Krzyża 5

KOSMETYKI

PASTA DO ZĘBÓW
„DERMADONT"

Oryginalne
WALLACE-KOSMATA
Eau de Cologne Russe
wszędzie do nabycia

LIKIERY

Fabryka najprzedniejszych likierów
ERVEN LUCAS BOLS
Rok zał. 1575
Żądać wszędzie!

LINOLEUM

wszelkiego rodzaju
do nabycia w firmie
PRZEMYSŁ LINOLEUM I CERAT
Rynek Główny 10.

MALARZE

KAROL ORLECKI
malarz dekoracyjny, pokojowy i kościelny, oraz pokostniczo-lakierniczy
Łobzowska 15 T. 1520

MANUFAKTURA

BOJARSKI & HEINICH
W WARSZAWIE
Przedstawicielstwo i Skład Komisowy Akc. Tow. Przemysłowego
JULJUSZA HEINZLA
W ŁODZI
oddział w Krakowie Florjańska 4.

MASARNIE

Tomasz Knobel
Długa 27

MASZYNY DO PISANIA

L. AKSMAN
Szewska 22

„Cichy Remington"
Model 12.
Florjańska 14. Tel. 2263.

MASZYNY DO POWIELANIA

Rudolf Nowak
Grodzka 44. Tel. 3541

MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE ORAZ WOZY GOSPOD.

JAN CHLIPALSKI
Rynek Kleparski 14
— Telefon 4592 —

MEBLE

LEON GOTLIEB
urządzenia pokoi
Rynek gł. 12. Telef. 4498.

M. PLESZOWSKI
MAŁY RYNEK L. 2
TELEFON Nr 4136
poleca:
urządzenia mieszkań, dywany perskie, kołdry, koce, łóżka mosiężne, niklowe, dekoracje wnętrz, brokaty i t. p.

MEBLE BIUROWE

„Jerry"
Kraków, Florjańska 28
Katowice, Zielona 15
Lwów, Sykstuska 2

MLECZARNIE

E. DOBRZYŃSKA obecnie B. PYTEL wydaje śniadania, obiady i kolacje po przystępnych cenach
Plac WW. Świętych 10 Tel. 3328

R. Chmura i R. Zawilińska
ul. św. Jana 13
polecają swą kuchnię doborową.

Mleczarnia Hygieniczna
W. KAPUSTA
św. Anny 7
Kuchnia jarska i mięsna.

MODNIARSTWO

Najnowsze modele
oraz pracownia
K. Jarosz, Florjańska 35
Ceny przystępne

DORA KLEIN
Krakowska 6 · Tel. 3211
pol. kapelusze damskie oraz przyb. modniarskie hurt. i częściowo

NACZYNIA

Bernard Greschler
Grodzka 43
Naczynia aluminiowe.

ADOLF SATTLER
GERTRUDY 24
Artykuły turystyczne i naczynia aluminiowe

OBUWIE

GIZELA BRAND
obuwia wykwintne damskie i dziecięce
ulica Starowiślna L. 6.

M. BOCHENEK
skład obuwia
ULICA STRADOM L. 19

Wykwintne zagran. obuwie
MAREK CZOPP
UL. SZEWSKA 13.

Skład fabryczny pasty do obuwia i podłóg
DOBROLIN
M. Sierotwiński, ul. Sienna 12.

JÓZEF DZIDEK
Tomasza 9, róg Sławkowskiej
— Pracownia obuwia. —

KEMPLER & SCHÖNBERG
Szczepańska 5
poleca również kalosze i śniegowce.

ANTONI WILIŃSKI
magazyn obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego.
UL. ŚW. TOMASZA 18.

Z. ZDANOWICZ
UL. SŁAWKOWSKA 3
Telefon 516

OPTYCY

Teodor Tomaszkiewicz
optyk i mechanik
Florjańska 30.
Wejście z sieni.

K. VOIGT
UL. MIKOŁAJSKA 20
skład towarów optycznych

OWOCARNIE

Główny skład owoców południowych
B. ANIS
Szewska 15. — Telefon 1565

PERFUMERJE

Teofil Bękner
Sukiennice 20

L. Korzeniowski
Florjańska 22.
Perfumy na wagę.

LESERKIEWICZ I SKA
Rynek główny L. 11
Plac Szczepański L. 2

TOW. HANDLOWE
„REIM" S. A.
Rynek gł. 37. — Tel. 20.

Witold Theobald
(dawniej Bracia Theobaldowie)
Sławkowska 1.

Bracia Weissberg
Krakowska 17
Telefon 4529.

WOJCIECHOWSKI & R. ŻAK
Karmelicka 21. Tel. 3528

PŁASZCZE GUMOWE

CENY ZNIŻONE!
A. BROSS
Florjańska 34
(obok bramy Florjańskiej)

PŁÓTNA

J. WIKLER, STRADOM 5
poleca płótna, szyfryngi, bieliznę osobistą, stołową i pościelową, zefiry, drelichy i koce z fabryk zagranicznych

PRALNIE

„TĘCZA"
Centrala: Czarnowiejska 72
Telefon 1471

PRZYBORY PISM.

K. ALEKSANDROWICZ
Basztowa 11. — Tel. 311 i 4061.
Magazyn przyborów biurowych.

E. CZAPLINSKI
SZEWSKA 2.

H. GRUENBERG, Wiślna 9.
Tel. 4198. Magazyn papieru, przyb. piśm. szkolno i rys.

Wydawnictwo kart artystycz. i Hurtownia papieru
„KRAKUS"
ul. Mostowa 1.

PAPIERNIA SZ. NEUMANN
Dietla 53. Telefon. 1019
poleca zeszyty, tapety oraz wszelkie papiery.

„PHILATELIA" RYNEK 9
(Pasaż Bielaka) poleca albumy i znaczki pocztowe dla zbieraczy

A. ZEMBRZYCKI
Magazyn papieru, przyborów szkolnych i kancelaryjnych
Florjańska 9

PRZYBORY WOJSKOWE

J. KASESNIK
Florjańska 20. Telefon 1509
Pierwszorzędny skład wszelkich przyborów wojskowych, materjałów, galanterji, artykułów do podróży i t. d.

Henryk RECHT
Florjańska 2
i t. p. -- Hurtownia i detal
skautowskie, studenckie, polowe
oraz wszelkie oznaki strzeleckie

RESTAURACJE

„Grand-Hotel"
Sławkowska 5.

RESTAURACJA MIESZCZAŃSKA
Florjańska 19

STARY TEATR
ul. Jagiellońska 1.
Filja: „Hotel Francuski", ul. Pijarska 13.

ROWERY I PRZYBORY DO TYCHŻE

E. KLUSKA
GRODZKA 63.

J. KULLANDA i W. JAWORSKI
DŁUGA 11.

M. i B. Weissberg
Starowiślna 19. — Tel. 2058
Poleca również maszyny do szycia.

ARNOLD
WEISSMANN
SZEWSKA 13.

RĘKAWICZKI

Najtańsze źródło zakupu
Dom handlowy
„POOL"
Wielopole 14.

RYBOŁOWSTWO

WIKTOR WANDERER
SZEWSKA 21. — TEL. 3520

RYTOWNICY

Wytwórnia pieczęci kauczuk., monogramy — herby — podpisy wykonuje
MIECZYSŁAW PREISNER
Rynek główny 7 (w podwórzu).

Atelier art.-rytowniczej
EDWARDA SORKINA
Grodzka 38
wykonuje wszelkie zamówienia po cenach niskich

J. Walenta
Pieczęcie kauczukowe
Sławkowska 3
(Hotel Saski).

SAMOCHODY

BUICK — FORD
Zastępstwo: „Elibor" S. A.
Ł. J. BORKOWSKI
oddz. Kraków, Rynek gł. 26.

SANITARNE

M. Maruńczak
Sławkowska 10
artykuły gumowe, opatrunkowe i chirurgiczne.

TOW. HANDLOWE
»REIM« S. A.
RYNEK GŁ. 37. — TEL. 20.

„SANITARIA"
Sp. z ogr. odp.
Sławkowska 6. - Tel. 3050
instr. lekarskie, art. gumowe, opatrunki, szkła chemiczne.

SKŁADY SKÓR SZEWSKICH

FABRYKA SKÓR W RYBNIKU
BRACIA ŻUREK
HURTOWNY SKŁAD
UL. STAROWIŚLNA L. 10

SPORT

LESERKIEWICZ I SKA
RYNEK GŁÓWNY 11.
PL. SZCZEPAŃSKI 2

Tow. HANDLOWE
„REIM" S. A
Rynek Gł. 37. Tel. 20.

SREBRO-PLATERY

jak również inkrustacje, bronzy i szkła weneckie poleca
M. JAKUBOWSKI
Sukiennice 26-27.

SWIECE-MYDŁO

Filja krakowskiej fabryki szczotek i pędzli
Sławkowska 2. — Tel. 2428.
Skład świec „GLORIA".

ST. ROŻNOWSKI
Fabr. mydła i mydełek toaletowych
Pędzichów. — Tel. 178.

SZKŁO PORCELANA

W. BAZES
RYNEK GŁÓWNY 35
Krzysztofory

A. EDER
Florjańska 3 — Tel. 2231.
specjaln.: porcelana Rosenthala

J. GROSS
RYNEK GŁ. L. 4
lampy elektryczne, porcelana, kryształy

WŁ. TOMASZEWSKI
RYNEK GŁ. 16. TEL. 1148
o wylotu ul. Grodzkiej

SZTANDARY

Kopaczyński i Ska
Bracka 2. Telefon 2330.
Pracownia dla sztuki kościelnej.

TECHNICZNE

I. MACHAUF, Dunajewskiego 6
bogato zaopatrzony skład maszyn, pomp, armatur, stali, narzędzi i wszelkich przyborów techn. i elektrotechn. Tel. 3001

TOWARY BŁAWATNE

— NA RATY —
plusze, aksamity, jedwabie, materjały wełn. oraz płótna poleca
GRODZKA 60

M. Schenker
Rynek Gł. 15. Tel. 2399

TOWARY KOLONJALNE

STEF. CIEŚLA, Karmelicka 9
herbata, kawa, wszelkie gatunki mąki węgierskiej i krajowej, ryż cały i t. d.

Z. SPIECHOWICZ i M. FILIPEK
Grodzka 26. Tel. 165.

UBRANIA GOT.

Na raty
JÓZEF EMMER
Rynek gł. 11 „Dom wenecki" w podworcu.
Konfekcja męska, damska i dziecięca.

NA RATY
A. MAJBRUCH
MIODOWA 14.

Wyprzedaż letniej konfekcji męskiej
Ceny o 25% zniżone
S. STRASSBERG UL. FLORJAŃSKA L. 6

USZCZELNIENIA

USZCZELNIENIA
skórkowe, fibrowe i gumowe
H. SPIRA
Zwierzyniecka 23. Telefon 4394

WITRAŻE

T. Zajdzikowski
św. Jana 30.

WODY MINERALNE

Woda gorzka
„AMERA"
wyrobu fabryki
K. Rząca i Chmurski
ul. św. Gertrudy L. 4
Najlepszy środek przeczyszczający!
Do nabycia w aptekach, drogueriach i t. p.

WÓDKI I WINA

T. CIEŚLIŃSKI i Ska
Florjańska 14 (wchód od Tomasza)
Sprzedaż detaliczna win i wódek po cenach hurtownych

Federowicz i Palugyay
Podwale 6. Tel. 123
wytw. win musuj. i hurt. handel win. wina mszalne z wł. winnic

WYSTAWA ARTYSTYCZNA

SALON SZTUKI
Szpitalna 40, telefon 2486.
Meble artystyczne.
Dywany perskie.
Obrazy — Antyki.
Bronzy — Rzeźby.

WYROBY DREWNIANE DO BATIKOWANIA

Wiktor Wanderer
ul. Szewska 21
Tel. 3520.

WYROBY KOSZYKARSKIE

SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A.
Szczepańska 1. tel. 1493.

WĘGIEL DRZEWO

A. BLUMENFELD
Pawia 12. Tel. 59
dostarcza hurt. i detail. węgiel z pierwszorzędnych kopalń górnośląskich i kraj.

Sprzedaż i zastępstwo węgla wyłącznie jaworznickiego
A. GROSS i SYN
Pawia 7 Telef. 1436

Główne składy węgla i drzewa
Dra Fr. Jelenka i Sp.
Pawia 5. Tel. 174.
Zast. węgla jaworznickiego.

Jan Kwiatkowski
Zwierzyniecka 19. Tel. 75 albo 1403
Najlepsze gat. węgla i drzewa.

POLSKI TARG
Składy węgla górnośląsk., kraj., brykietów i drzewa przy ulicy Pawiej. Biura Potockiego 3, tel. 67.

WĘGIEL ŚLĄSKI i KRAJOWY
dostarcza wagonowo
POLSKA SPÓŁKA WĘGLOWA
Andrzeja Potockiego 3 — Tel. 4070.

ZAKŁADY FOTOGRAF.

Najtaniej wykonuje w 5 minutach fotografje do legitymacyj, ekspresowo i t. d.
Zakł. fotogr. „ERNA"
Starowiślna (plac Wielopole)

St. Stadler
dawniej E. Henner
Szewska 27.

ZAKŁADY KRAWIECKIE

Henryk Blatt
Szewska 18.

MARCIN CZAJA
MIKOŁAJSKA 11.
Magazyn sukien męskich

SPÓŁKA krawiecka W. Filipkiewicza i T. Bętkowskiego, ulica Florjańska L. 57. Magazyn sukien męskich. Skład materjałów angielskich i krajowych.

J. GAGATEK
Hotel Saski, tel. 4011.

Zakład krawiecki damski i męski
J. Kumala
ulica Szczepańska L. 11.

ANTONI MALARZ
Grodzka 59, II. p.
SKLAD SUKIEN MĘSKICH.
Ulgi w spłacie!!!

Fr. Mecnarowski i J. Aksak
Sławkowska 25.

ZAKŁADY KRAWIECKIE DLA PAŃ

25% taniej
wykonuje
Zakład krawiecki męski i damski
J. GAJDA
Dębniki Rynek 9

W. Węglarski
Gołębia 5. Tel. 1518.

ZAKŁAD POJAZDÓW

wynajmuje na śluby, wycieczki i do dworca kolejowego
T. ŻEGLIKOWSKI
Karmelicka 45 Tel. 69.

ZAKŁADY TAPICERSKIE

W. KAPELA
SZCZEPAŃSKA 3.

FRANCISZEK ŻAK
DŁUGA 25.

ZEGARMISTRZE

JÓZEF CYANKIEWICZ
SŁAWKOWSKA 1.

„OMEGA"

ŻELAZO

KARNISZE MOSIĘŻNE
najtaniej
S. BREIT, ul. Sienna 1

Łopaty stalowe
Kres S. A. Biała (ad Bielsko)

PODKOWY
gotowe i półfabrykaty
Kres S. A. Biała (ad Bielsko)

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Zakład pogrzebowy
ONUFREGO FIUTA
Grzegórzecka 7, tel. 4105
vis à vis Kollegium medicum.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski.